

arallegim

La inventiva sense aturador de Grant Morrison

ISRAEL PUNZANO

Grant Morrison és un dels autors més excèntrics del món del còmic i protagonista d'algunes polèmiques sonades, com quan va afirmar en una entrevista de la revista *Playboy* que Batman era molt gai només per provocar alguns fans del justicier de Gotham. Conegut per la seva reinterpretació de personatges clàssics o gràcies a èxits com *All Star Superman*, els seus guions sempre han tingut un toc contracultural que s'ha convertit en marca de la casa. Morrison, a més, ha sabut dosificar molt bé la seva originalitat combinant projectes més arriscats per als segells independents amb altres de més comercials per a les grans editorials, però sense caure mai en històries tòpiques. La sèrie limitada *Multiverso*, que va ser un dels títols més demanats al Saló del Còmic de Barcelona, demostra que malgrat la seva llarga trajectòria encara té la capacitat de sorprendre els lectors amb una proposta adulta que obre noves portes al gènere dels superherois, on sembla que tot està inventat des de fa temps. En aquest cas, juga amb la metaficció a través d'una trama de realitats alternatives en què l'arma més perillosa és un còmic que anuncia la fi de l'Univers. Sens dubte, és una de les sèries del moment, tot i que més recomanable per a lectors iniciats en la seva obra que per a neòfits. ♦♦

MULTIVERSO 2
GRANT MORRISON
(GUIÓ) / CHRIS SPROUSE
(DIBUIX)
ECC
48 PÀG. / 3,50 €

UNA IMATGE DE 'PERFIJA SÓN VACANCES', DE HAROLD RAMIS. WARNER BROS

Retrat d'una família gastada pel pas del temps

PERE ANTONI PONS

Qualificar *Nosaltres* de literatura comercial de qualitat seria exacte i just si no induís a equívocs i no suscités prejudicis més o menys infundats. Si quedés clar, vull dir, que el que és important de la frase són els termes *literatura* i *qualitat*, i que l'adjectiu *comercial* simplement té la seva raó de ser perquè la nova novel·la de David Nicholls (Hampshire, 1966) està escrita d'una manera tan vibrant i lleugera, conta amb tanta gràcia una història emocionant i entretinguda, i espurneja tan sovint amb el que podríem anomenar veritats ordinàries, que per força ha de resultar irresistible per a un nombre notable de lectors. Un exemple útil per il·lustrar de què estem parlant

quan parlem de literatura comercial de qualitat podria ser *Un dia*, l'anterior novel·la de Nicholls (a Columna en català), un gran èxit de crítica i públic. *Nosaltres* potser és menys rodona, però és igual d'àgil, commovedora i tonificant.

El protagonista i narrador de *Nosaltres* és Douglas Petersen, un bioquímic de cinquanta-quatre anys a qui la seva esposa, la Connie, li anuncia que es vol separar. Res de l'altre món, si no fos que ell encara n'està profundament enamorat, que el matrimoni està a punt d'emprendre un *grand tour* per Europa amb l'Albie, el seu fill adolescent, i que en Douglas, que sempre s'ha resignat a tot el que la vida li ha anat imposant, pren la decisió d'intentar reconquerir l'afecte de la Connie durant el viatge.

Prenent aquest punt de partida argumental, David Nicholls mun-

NOSALTRES
DAVID NICHOLLS
EMPÚRIES / PLANETA
TRAD. ALBERT TORRESCASANA
470 PÀG. / 20 €

ta una novel·la que mescla amb perfecta naturalitat elements de comèdia i de drama, i que, si bé funciona com una *road novel* accidentada, en el fons és un retrat d'una família en transformació.

Arrossegar el lector amb astúcia

Conscient que per entendre el present dels seus personatges n'ha d'explorar el passat, Nicholls construeix la novel·la a còpia de capítols breus en què les desventures del viatge –París, la Toscana, Amsterdam, Munic, Madrid, Barcelona...– i l'amenaça d'una ruptura matrimonial (quasi) imminent són complementats amb la recapitulació de la història –l'enamorament, la rutina, les crisis– entre en Douglas i la Connie. Aquesta mena d'estructures tenen el perill de derivar en un cert mecanicisme. Nicholls ho evita perquè fa que els capítols se succeeixin i encaixin entre ells amb molta traça, recorrent a connexions i correspondències –entre indrets, temes, sentiments, reflexions– de vegades òbvies i de vegades subtils, però sempre fluïdes, clares i significatives. La fluïdesa del conjunt no és tan sols una qüestió estructural sinó també estilística. El llenguatge –l'estil de la prosa– amb què en Douglas conta la història és d'una frescor tan autèntica i expressiva –bona traducció d'Albert Torrecasana– que arrossega el lector. No hi ha ni una sola pàgina en què Nicholls no faci gala d'una eficàcia narrativa infal·lible: sense trucs barats, el lector sempre sent les emocions que l'autor vol que senti.

Socioculturalment, la novel·la destaca per la perspicàcia amb què capta, amb els estris de la ficció, l'experiència del turista: el pintoresquisme *kitsch* i l'entusiasme per la bellesa, el gregarisme però també el goig de les descobertes personals. Humanament, té dos focus d'interès, sobretot. Un són les transformacions que el pas del temps infligeix a una parella que encara voldria estimar-se com el primer dia, i l'altre és la impotència que s'apodera d'un pare afectivament maldestre que xoca, un cop rere l'altre, amb el seu fill intel·ligent i exasperant. Emotiu, còmic i lúcida, Nicholls és un novel·lista de molta categoria. ♦♦

Un plaer per als sentits

JOAN GARÍ

He llegit aquest llibre en plena Setmana Santa. És una història truculenta i sangonosa, vehicula amb paraules magnífiques, obra d'una dona. Ara que me n'adone, també així es podria definir la Setmana Santa, aquest episodi final d'un relat originat en una altra dona, una enigmàtica mare virginal.

Anna Moner es va donar a conèixer com a novel·lista amb *Les mans de la deixeblla* (Bromera, 2011), una història de densa atmosfera victoriana ambientada al segle XVIII. Brunel·la, la protagonista, hi rebia els secrets de l'anatomia de mans de Fabrizio Scarpa, epítom d'una bri-

llant generació de cirurgians. La mort del mestre –amb qui Brunel·la manté una relació torbadora– portarà la deixeblla a una recerca frenètica amb cossos robats cap al misteri del trasplantament definitiu.

Ara, amb *El retorn de l'hongarès* (premi Alfons el Magnànim, un dels més ben dotats de les nostres lletres), Anna Moner es consolida i excel·leix en les marques de fàbrica de la seva narrativa: el virtuosisme lingüístic, la creació d'atmosferes morboses i sensuals, la indagació en el costat fosc de l'ànsia sempiterna cap a la voluptat. En aquest cas, l'excusa argumental ens

trasllada al París de finals del segle XIX. La ciutat del Sena és recreada amb un halo misteriós i sinestèsic, a través d'uns personatges al límit de certa condició humana: un inspector naturalista, un forense que analitza els morts com si foren flascons de perfum (amb ecos, novament, de Patrick Süskind), un estrany mag hongarès de costums vampirescos i ambicions d'immortalitat, i la seua amant, la voluptuosa Dama de Jade.

Orfebreria literària

La peripècia detectivesca que s'arborava entre aquests personatges –resolta en un engranatge narratiu mo-

EL RETORN DE L'HONGARÈS
ANNA MONER
BROMERA
254 PÀG. / 19,95 €

dèlic– culminarà més de cent anys després, quan entre en escena Sara Bongard, una jove antropòloga forense amb curiosos costums zoològics i sexuals.

Notable peça d'orfebreria literària, amb un formidable sentit de la llengua, *El retorn de l'hongarès* s'explica perfectament amb el vers de Baudelaire que cita un dels seus protagonistes: "Els encants de l'horror solament embriaguen els forts".

Producte d'una documentació sistemàtica, un llibre com aquest deixa un regust profund en un paladar ambiciós, talment el Fondellol (el llegendari vi ranci d'Alacant) que hi beuen els personatges, ara amb gotes de rosada, ara amb gotes d'opi. Un plaer per als sentits que recomane vivament. ♦♦